

Warszawa, dnia 14 grudnia 2020 r.

Prezes
Urzędu Transportu Kolejowego
Ignacy Góra

DPN-WDZK.47.42.2020.2.KG

wg rozdzielnika

Szanowni Państwo,

działając na podstawie art. 281 ust. 10 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r., poz. 1043, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o transporcie kolejowym”, oraz w związku z publikacją na stronie internetowej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji raportu rocznego Państwowej Komisji Badania Wypadków Kolejowych, zwanej dalej „PKBWK” lub „Komisją”, przekazuję Państwu do realizacji zalecenia sformułowane przez Komisję w raporcie rocznym za 2019 r.

Raport roczny, o którym mowa powyżej, wskazuje na postępowania prowadzone przez PKBWK w 2019 r., tj.:

1. Wypadek kategorii B11 zaistniały 17 marca 2019 r. o godz. 21:49 na szlaku Taczanów – Pleszew, w torze nr 1, km 107,985 linii kolejowej nr 272 Kluczbork – Poznań Główny, wskazany w raporcie nr PKBWK/07/2019. Zalecenia z powyższego raportu zostały przekazane przez Prezesa UTK pismem o sygn. DMB-WMIC.464.4.2020.1.AM z 25 lutego 2020 r.
2. Wypadek kategorii B13 zaistniały 19 maja 2019 r. o godz. 15:25 na stacji Rybnik Towarowy, w torze nr 308, km 43,450 linii kolejowej nr 140 Katowice Ligota – Nędza, wskazany w raporcie nr PKBWK/01/2020. Zalecenia z powyższego raportu zostały przekazane przez Prezesa UTK pismem o sygn. DPN-WDZK.47.28.2020 z 3 lipca 2020 r.
3. Poważny wypadek kategorii A20 zaistniały 15 czerwca 2019 r. o godz. 18:22 na przejeździe kolejowo-drogowym kategorii C zlokalizowanym na szlaku Kąty Wrocławskie - podg. Mietków, w torze nr 2, w km 22,788 linii kolejowej nr 274 Wrocław Świebodzki – Zgorzelec wskazany w raporcie nr PKBWK/02/2020. Zalecenia z powyższego raportu zostały przekazane przez Prezesa UTK pismem o sygn. DPN-WDZK.47.28.2020 z 3 lipca 2020 r.

4. Poważny wypadek kategorii A19 zaistniały 3 lipca 2019 r. o godz. 08:50 na przejeździe kolejowo-drogowym kategorii B, zlokalizowanym na szlaku Wargowo - Złotniki, w torze zamkniętym nr 2, w km 13,916 linii kolejowej nr 354 Poznań Główny PoD – Piła Główna, wskazany w raporcie nr PKBWK/03/2020. Zalecenia z powyższego raportu zostały przekazane przez Prezesa UTK pismem o sygn. DPN-WDZK.47.33.2020 z 11 sierpnia 2020 r.
5. Incydent kolejowy kategorii C41 zaistniały 30 lipca 2019 r. o godz. 16:53 na stacji Złocieniec, w torze nr 2, w km 114,131 linii kolejowej nr 210 Chojnice – Runowo Pomorskie, wskazany w raporcie nr PKBWK/05/2020. Zalecenia z powyższego raportu zostały przekazane przez Prezesa UTK pismem o sygn. DPN-WDZK.47.30.2020 z 11 września 2020 r.
6. Poważny wypadek kategorii A21 zaistniały 2 sierpnia 2019 r. o godz. 19:42 na przejeździe kolejowo-drogowym kategorii D, zlokalizowanym na szlaku Starzyny – Koniecpol, w torze nr 1, w km 34,751 linii kolejowej nr 64 Kozłów – Koniecpol, wskazany w raporcie nr PKBWK/04/2020. Zalecenia z powyższego raportu zostały przekazane przez Prezesa UTK pismem o sygn. DPN-WDZK.47.33.2020 z 11 sierpnia 2020 r.
7. Wypadek kategorii B11 zaistniały 8 sierpnia 2019 r. o godz. 23:18 na szlaku Tarnów Opolski – Opole Groszowice, w torze nr 1, km 87,973 linii kolejowej nr 132 Bytom – Wrocław Główny, wskazany w raporcie nr PKBWK/06/2020. Zalecenia z powyższego raportu zostały przekazane przez Prezesa UTK pismem o sygn. DPN-WDZK.47.40.2020.2 z 20 października 2020 r.

Zgodnie z art. 281 ust. 8a i 8b ustawy o transporcie kolejowym, Prezes UTK dokonuje analizy skierowanych do niego zaleceń uwzględniając konieczność zapewnienia systemowego podejścia do zarządzania bezpieczeństwem i minimalizacji ryzyka w transporcie kolejowym. Prezes UTK może uwzględnić zalecenia i przyjąć je do realizacji lub przekazać je w całości albo w części do realizacji zarządcom infrastruktury, przewoźnikom kolejowym lub innym podmiotom, których działalność ma wpływ na bezpieczeństwo ruchu kolejowego i bezpieczeństwo eksploatacji kolei, podlegającym regulacji na podstawie przepisów ustawy. Prezes UTK informuje Komisję o sposobie postępowania z jej zaleceniami.

W tym kontekście wskazać należy, że przedmiotem analizy, o której mowa powyżej są zalecenia wynikające z raportu rocznego PKBWK za 2019 r., a wydane w 2020 r. Prezes UTK mając na uwadze obowiązki wynikające z ustawy o transporcie kolejowym oraz po weryfikacji zaleceń sformułowanych w ww. raporcie postanowił o przekazaniu ich autoryzowanym zarządcom infrastruktury, certyfikowanym przewoźnikom, Warszawskiej Kolei Dojazdowej (zwanej dalej „WKD”) oraz Pomorskiej Kolei Metropolitarnej (zwanej dalej „PKM”).

1. Autoryzowani zarządcy infrastruktury kolejowej oraz WKD posiadający w obsłudze i utrzymaniu przejazdu kolejowo-drogowe kategorii B podejmą działania zmierzające do zminimalizowania zdarzeń kategorii C64 z udziałem użytkowników przejazdów kolejowo-drogowych, które polegały na pozostawianiu pojazdów drogowych w strefie niebezpiecznej przejazdu (zamkniętych między rogatkami), przez zastosowanie m.in. postanowień ujętych w § 21 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 13 września 2018 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać skrzyżowania linii kolejowych oraz bocznic kolejowych z drogami i ich usytuowanie (Dz. U. z 2018 r., poz. 1876).

Certyfikowani przewoźnicy kolejowi podejmą stosowne działania w zakresie swoich możliwości i kompetencji, w celu realizacji powyższego zalecenia, w szczególności w zakresie wymiany informacji dotyczących zidentyfikowanych zagrożeń i współpracy w zakresie szacowania ryzyka wspólnego.

2. Autoryzowani zarządcy infrastruktury kolejowej, WKD oraz PKM podejmą działania lub zwiększą skuteczność dotychczasowych działań mających na celu zminimalizowanie w procesie przewozu złośliwych, chuligańskich lub lekkomyślnych występów, bez poszkodowanych lub negatywnych konsekwencji dla mienia i środowiska, stanowiących zagrożenie dla pasażerów lub pracowników pociągu. Wśród tego typu zdarzeń należy wymienić: obrzucanie pociągu kamieniami, kradzież ładunku z pociągu lub składu manewrowego będącego w ruchu, ułożenie przeszkody na torze, dewastacja urządzeń energetycznych, łączności, sterowania ruchem kolejowym lub nawierzchni oraz ingerencja w te urządzenia, a także nieuprawnione przypadki użycia sygnału Radiostop przez osoby postronne.
3. Certyfikowani przewoźnicy kolejowi podejmą działania organizacyjne i techniczne mające na celu zminimalizowanie uszkodzeń i złego stanu technicznego wagonów oraz pojazdów z napędem powodujących konieczność ich wyłączenia z ruchu na skutek wskazań przez urządzenia detekcji stanu awaryjnego taboru, potwierdzonych w warunkach warsztatowych (gorące maźnice, gorący hamulec skutkujący przesuniętą obręczą), a także innych usterek w pojazdach kolejowych będących w ruchu zauważonych przez personel obsługi.
4. Autoryzowani zarządcy infrastruktury kolejowej, WKD oraz PKM podejmą udokumentowane działania zapobiegawcze i prewencyjne związane z kształtowaniem proaktywnych postaw pracowników (na wszystkich etapach od rozpoczęcia do zakończenia robót inwestycyjnych i modernizacyjnych), ukierunkowanych na przeciwdziałanie zagrożeniom bezpieczeństwa ruchu kolejowego z udziałem i zaangażowaniem kierownictwa przedsiębiorstw (z uwzględnieniem wykonawców i podwykonawców) zgodnie z zasadami kultury bezpieczeństwa na wszystkich szczeblach zarządzania infrastrukturą kolejową. Ponadto zarządcy infrastruktury w podejmowanych działaniach uwzględnią: wszystkie etapy robót inwestycyjnych i modernizacyjnych, odbiorów wstępnych i wewnętrznych, odbiorów technicznych, odbiorów końcowych, przekazania do eksploatacji, a także wyłączenia z eksploatacji (szlaków i odcinków linii kolejowych, innych urządzeń i infrastruktury kolejowej, itp.), przerw w trakcie prowadzonych robót i zabezpieczeń infrastruktury wyłączonej z eksploatacji.
5. Autoryzowani zarządcy infrastruktury, WKD oraz PKM i certyfikowani przewoźnicy kolejowi, posiadający zainstalowane w pojazdach kolejowych cyfrowe urządzenia rejestracji danych (wskazujących prędkość, stan urządzeń, itd.) oraz urządzenia monitoringu szlaku (rejestracja obrazu lub obrazu i dźwięku), podejmą działania mające na celu wyposażenie członków komisji kolejowych w odpowiednie narzędzia umożliwiające odczyt danych z tych rejestratorów na miejscu zdarzenia niezwłocznie po jego zaistnieniu.

Na podstawie art. 28 l ust. 9a i 9b ustawy o transporcie kolejowym proszę o dokładną analizę powyższych zaleceń i przekazanie, w nieprzekraczalnym terminie do **1 kwietnia 2021 r.**, informacji jakie działania Państwo już zrealizowali lub planują zrealizować w przedmiotowym zakresie.

Odpowiedzi na temat realizacji powyższych zaleceń należy przekazać w następującej formie:

1. wypełnić plik z tabelą, który jest dostępny na stronie internetowej Urzędu Transportu Kolejowego w zakładce „Monitorowanie bezpieczeństwa” - „Monitoring bezpieczeństwa” - „Zalecenia bezpieczeństwa” (<https://utk.gov.pl/pl/monitorowanie/monitoring/zalecenia-bezpieczenstw.html>);
2. wypełnioną tabelę odesłać w edytowalnej formie elektronicznej (w formie pliku Excel) na adres: zalecenia@utk.gov.pl.

Istotne jest, aby dla każdego z zaleceń udzielić następujących informacji:

- a) wskazać nazwę zagrożenia, dla którego wdrażane środki bezpieczeństwa powiązane są z realizacją zalecenia;
- b) wskazać wartość poziomu ryzyka oraz określić, czy wartość ta jest akceptowalna;
- c) wskazać dowód z oceny ryzyka oraz dodatkowe środki bezpieczeństwa (jeżeli dotyczą), a także dowód z wdrożonych środków bezpieczeństwa;
- d) etap realizacji (Nie dotyczy - 1, W trakcie realizacji - 2, Zrealizowano - 3, Podjęto działania alternatywne - 4);
- e) procent realizacji (0-100%);
- f) data realizacji.

W przypadku zaznaczenia przez Państwa opcji „nie dotyczy” należy podać uzasadnienie takiego stwierdzenia.

Przypominam również, że szczegółowa instrukcja dotycząca wypełniania tabeli/ użytkowania arkusza Excel, za pośrednictwem którego należy przesłać informacje o sposobie realizacji zaleceń, zamieszczona została na stronie internetowej UTK pod ww. linkiem.

Podkreślam, że w przypadku dyspozycji przekazanych przez Prezesa UTK mają Państwo obowiązek realizacji zaleceń, również poprzez podjęcie działań alternatywnych, które będą adekwatne do wymagań i przyczynią się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa polskiego transportu kolejowego.

W przypadku pytań lub wątpliwości proszę o kontakt bezpośrednio z Departamentem Planowania i Nadzoru (tel. 22 749 14 40) lub za pomocą poczty elektronicznej: zalecenia@utk.gov.pl.

Należy przypomnieć, że odpowiednia reakcja podmiotów na formułowane zalecenia PKBWK jest jednym z filarów proaktywnego zarządzania bezpieczeństwem i realnie wpływa na podnoszenie poziomu kultury bezpieczeństwa w transporcie kolejowym w Polsce. Prezes UTK zobowiązany jest do prowadzenia nadzoru nad realizacją przez podmioty rynku kolejowego wydanych zaleceń. W przypadku stwierdzenia niespełnienia określonych wymagań, zgodnie z art. 28 l ust. 9d ustawy o transporcie kolejowym, Prezes UTK może, w drodze decyzji, nałożyć obowiązek terminowego wdrożenia zalecenia, uwzględniając konieczność zapewnienia systemowego podejścia do zarządzania bezpieczeństwem i minimalizacji ryzyka w transporcie kolejowym.

Dodatkowo, na podstawie art. 66 ust. 2aa ustawy o transporcie kolejowym, Prezes UTK, uwzględniając zakres naruszenia, dotychczasową działalność podmiotu oraz jego możliwości finansowe, może nałożyć, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości stanowiącej równowartość do 5000 euro za każdy dzień zwłoki w wykonaniu decyzji stwierdzającej naruszenie przepisów z zakresu kolejnictwa i określającej zakres naruszenia oraz termin usunięcia nieprawidłowości.

Z poważaniem

IGNACY GÓRA
PREZES URZĘDU TRANSPORTU
KOLEJOWEGO
*/Dokument podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym./*

Załącznik:

Załącznik nr 1 do pisma DPN-WDZK.47.42.2020.2.KG, Karta bezpieczeństwa.

Otrzymują:

1. Autoryzowani zarządcy infrastruktury.
2. Certyfikowani przewoźnicy kolejowi.
3. Pomorska Kolej Metropolitarna.
4. Warszawska Kolej Dojazdowa.

Do wiadomości:

Państwowa Komisja Badania Wypadków Kolejowych
ul. Chałubińskiego 4/6
00-928 Warszawa

Informacje w tej sprawie można uzyskać pod numerem tel.: 22 749 14 40

Urząd Transportu Kolejowego – Departament Planowania i Nadzoru

Prezes Urzędu Transportu Kolejowego przetwarza przekazane dane osobowe zgodnie z przepisami. Szczegółowe informacje znajdują się na stronie www.utk.gov.pl/pl/rodo